

jani raje izselijo v Črno goro, Srbijo in Grško, kot da bi še nadalje ostali pod turško, oziroma pod mohamedansko oblastjo.

Politični ogled.

— Dne 9. januarja: Iz Trsta se poroča, da laška visoka šola (univerza) je tamkaj že v resnici pripravljena. Danes so se namreč začela na trgovski šoli „Revoltella“ pravoslovna predavanja profesorja Benussija. Z otvoritvijo pravoslovnega tečaja v Trstu je vlada nekako pristala na laško zahtevo po ustanovitvi laškega vseučilišča v Trstu. — Predsednik rusinskega državnoborskega kluba, dr. Lewicki, se je danes pogovarjal z naučnim ministrom Hussarekom o zahtevi rusinskega vseučiliškega vprašanja. Poljaki namreč počejo dovoliti, da bi dala vlada Rusinom vseučilišče. Med Poljaki in Rusini se bodo v tej zadevi vršila prihodnji teden nadaljna pogajanja. — Na Ogrskem so se zopet začeli dogajati zanimivi dogodki. Predsedniku poslanske zbornice, grofu Tisi, ki je znan po svoji brezobzirnosti, napovedujejo njegovi politični nasprotniki dan za dnevom dvoboje. Tisa se je z nekaterimi (z grofom Karolijem in Serchenijem) že dvobojeval, pa je oba premagal. Opozicija mu misli tako dolgo nagajati, da ga napravi politično nemogočega. Več poslancev je zavoljo nameravane volilne preosnove izstopilo iz večinske stranke in se pridružilo opoziciji. — Ruska carica in carjeva mati sta oboleli.

— Dne 10. januarja: Listi javljajo, da se v Trstu še ne ustanovi laško vseučilišče; predavanja, ki se vršijo na trgovski šoli „Revoltella“, so namenjena baje samo za take, ki se hočejo posvetiti trg. vedi. — Danes je zboroval poudarek proračunskega odseka, ki se je bavil z nakupom nekake zemljišča v Trstu za državne svrhe. — Zunanji politični položaj je vedno bolj zamotan. Rumunija nastopa proti Bolgariji, mirovna pogajanja so prekinjena, evropske velesile se pa vedno bolj oborožujejo. — V Opatiji se je vršil danes sestanek hrvaško-slovenskega zvršilnega odbora, kateri se je posvetoval o političnem položaju hrvaškega in slovenskega ljudstva.

— Dne 11. januarja: Mestna policija v Ljubljani se bo s 1. aprilom podržavila. — Na Češkem se že pripravljajo vse stranke na nove deželno-zborske volitve. Češke stranke so sklenile med seboj volilni kompromis (medsebojno pogodbo), od katerega pa so socialni demokratje izključeni. — Na Ogrskem nameravajo uprizoriti socialni demokratje generalni štrajk, kot protest proti nepopolni izpremembi volilnega reda. — Evropske velesile nameravajo pri turški vladi v Carigradu posredovati v smislu, da se doseže sporazumjenje. Politična javnost pa dvomi, da bi se s tem kaj doseglo, ker nočejo odnehati glede svojih zahtev ne Turki, ne balkanske zvezne države.

— Dne 12. januarja: Na Dunaj je došel tržaški cesarski namestnik, ki se je baje posvetoval z meročajnimi osebami o ureditvi italijanskega vseučilišnega vprašanja. — Vojni minister Krobatin se je odpeljal z Dunaja v Budimpešto. — Vlado ni mogoče se zelo trudijo, da bi dosegli sporazum med Čehi in Nemci na Češkem, a dosedaj se jim to še ni posrečilo. Mnogo upanja v doseg sporazuma se polaga na zopetna pogajanja, ki se bodo v kratkem pričela. — Na Francoskem je odstopil vojni minister Millerand. Judje, ki imajo na Francoskem radi svojega bogastva velik vpliv, so zagnali proti Millerandu velik krič, ker je sprejel kot polkovnika v deželno brambo podpolkovnika Paty de Clama, kateri je bil leta 1900 izključen iz francoske armade. Ker je kot vojaški preiskovalni sodnik vodil preiskavo proti judovskemu volionu Dreyfusu strogo nepristransko. Za novega vojnega ministra je imenovan kolonijski (naselbinski) minister Lebrun.

— Dne 13. januarja: Cesar je danes sprejel v avdienci nadvojvodo Friderika, načelnika generalnega štaba in več drugih dostojanstvenikov. Vlada je čil in zdrav. — Naš državni zbor bo zopet začel delovati. Dne 16. t. m. ima sejo finančni odsek, dne 17. januarja se bo sestel vodopravni in drugi odseki. Dne 23. se zberejo načelniki klubov, da določijo dnevni red prihodnje seje državnega zbora, ki se bo vršila najbrž dne 27. januarja. Državni zbor bo zboroval samo do 7. februarja. Potem bodo zborovali razni deželni zbori. Pred Veliko nočjo državni zbor potem sploh ne bo več zboroval. Delegacije se bodo baje sklicale na 8. maj. — Včeraj so priredili na Ogrskem socialni demokratje več velikih shodov proti nameravani izpremembi volilnega reda. — Pri volitvi predsedstva v viremberški deželni zbor so liberalci popolnoma propadli. Za predsednika je izvoljen konservativec, za podpredsednika pa član katoliškega centra.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

1. nedelja: 1. predpustna, Kamit, kralj; Marija in Marta.
2. ponedeljek: Fabian in Štefan, Majorad, opat.
3. torek: Neza, devica in mučenica.
4. sredo: Vincenci, mučenec; Anastazij, mučenec.
5. četrtek: Zorika Marije Device.
6. petek: Timotej, škof.
7. sobota: Izpreobrnjenec Pavla apostola; Amand.

* **Cenjenim naročnikom.** „Slovenski Gospodar“ je imel lansko leto navadno dvakrat v mesecu po 12 strani in dvakrat po 10 strani. Od zdaj naprej pa se bode v toliko izpremenilo, da bode odsegal 1. st. vedno ali 12 strani ali pa 8 strani, in sicer bode imel najmanj 3krat v mesecu 12 strani in enkrat pa 8 strani, včasih tudi več, tako, da naročniki ne bodo nič prikrašani. To smo morali tako urediti zaradi tiskarne, ker nam namreč povzroča velike stitnosti, ako moramo tiskati samo 10 strani.

* **Novim naročnikom,** ki se se-le zdaj oglašajo, naznanjamo, da jim 1. in 2. številke že ne moremo več poslati, ker je pošla. — Upravništvo „Slov. Gosp.“

* **Priden širitelj „Slov. Gosp.“** v Novi Stitci nam je pridobil 11 novih naročnikov, namenjeno nam je pa odstopil Slovenski Straži in bo zato eden Slovence ob ogroženi meji dobival list zastoj. Živel posnemalci!

* **Iz šole.** Na slovenski okoliški šoli v Laškem trgu je razpisano učiteljsko mesto. Šola je v 1. plačilnem razredu.

* **Mirosljubnost našega cesarja.** Nečavno je bil pri našem cesarju nadkomisar za Avstralijo, George Reid. Temu je cesar rekel: „Dokler jaz živim, se bom prizadeval, da ohranim svetu mir“.

* **Poroka avstrijske nadvojvodinje.** Dne 9. januarja se je poročila nadvojvodinja Eleonora, hči nadvojvode Karla Stefana, z mornariškim poročnikom pl. Knossom. Cesar je dal svoje dovoljenje, da se je smela nadvojvodinja poročiti z navadnim častnikom. — Nadvojvodinja Mehtilda pa se je isti dan poročila s princem Olgerdom Czartoryskim.

* **Zadružni tečaj.** V ponedeljek, dne 13. t. m., se je začel v prostorih Zadrzne Zveze v Mariboru zadružni tečaj, katerega se udeležuje lepo število udeležencev iz raznih krajev Spodnjega Štajerja. Tečaj je otvoril s primernim nagovorom predsednik pododborja Zadrzne Zveze, dr. Hohnjec. Tečaj vodi nadrevizor VI. Pušenjak.

* **Slovenski poslanci v Dalmaciji.** Dne 9. in 10. januarja se je vršil v Splitu socialni tečaj, na katerem so predavali poslanci dr. Korošec, dr. Kerk, Jare, dr. Lampe in župnik Janez Kalan. Tečaj se je vršil v dvorani mestnega gledališča. Dvorana je bila oba dneva polna poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili slovenskim predavateljem. — Govorniki so dne 11. t. m. predavali tudi v Sibeniku. Povsod se je povdarjal velik pomen Jugoslovanov za avstro-ogrsko državo ter se izražala potreba, da se Slovenci in Hrvatje skupno borijo za svoje pravice. Izobraževanje ljudstva v tem smislu mora biti naloga vsakega zavednega Jugoslovana.

* **Hrvaško-slovenski katoliški shod.** Kakor se poroča iz Splita, so se slovenski in hrvaški zastopniki zedinili, da se bode letos v drugi polovici avgusta vršil v Ljubljani velik hrvaško-slovenski katoliški shod.

* **„Mladost“.** Glasilo slovenskih Orlov, bo od slej izhajalo na mesec enkrat, in sicer vsakega 10. v mesecu.

* **Odlikovana vlakovodja.** Črnogorski kralj Nikita se je dne 26. maja 1912 vozil s posebnim dvornim vlakom iz Ljubljane na Mürzschlag. Z vožnjo je bil tedaj črnogorski vladar tako zadovoljen, da je oba vlakovodja, ki sta vodila dotični vlak, k božičnim praznikom visoko odlikoval. Vlakovodja Alojz Edelauser in Julij Leimsner, ki oba stanujeta v Mariboru, sta dobila od kralja Nikite Danilov red z zlato medaljo in polvalnim pismom. Kakor izvemo, sta bila oba železničarja zelo vesela božičnega darila črnogorskega kralja.

* **Dekleta -- socialdemokratije.** V Gradcu se je ustanovilo v nedeljo, dne 12. t. m., novo socialdemokratsko društvo za služkinje. Društvo si je našlo ime „Einigkeit“. Gotovo bo skušala ta socialno-demokratska organizacija vloviti tudi slovenske mladenke, katerih je v Gradcu mnogo v službi. Slovenska dekleta, varujte se rdečkarjev in rdečkaric. Pristopite raje v slovensko društvo „Kres“, ki ima svoje prostore v Prokopigasse 12.

* **Nadomestna volitev deželnega poslanca** za kranjski deželni zbor v mestni skupini Tržič, Radovljica in Kamnik, je razpisana na 4. marca 1913. Dosedaj je zastopal ta okraj pred kratkim umrli liberalni advokat dr. Vilfan. S. L. S. se je že tudi v kranjskih mestih tako ojačila, da upa zmagati s svojim kandidatom.

* **Pijanecvanje v Nemčiji.** Tudi med kulturnim nemškim narodom napravlja alkohol grozno razdejavanje. Stari Bismark, ki je rekel, da se Nemci boje le Boga, bi bil pač lahko pristavil: „in pa alkohola bi se morali bati“. V Nemčiji umori alkohol vsako leto 40–50.000 ljudi, 1600 je samomorilec, 1300 se jih v pijanosti ponesreči, da jih doleti smrt; 200.000 jih pride na leto pred kazenskega sodnika, 53.000 v norišnice; polovica razdrtih zakonov ima svoj vzrok v alkoholu, 70% kaznjencev se naj zahvali alkoholu za svojo kazen. V denarjih pa plača Nemčija za alkohol vsako leto 3809 milijonov mark.

* **Nova iznajdba.** Listi poročajo, da je Anglež pl. Kramer iznašel napravo, da se lahko zveže vozeči vlak s telefonom. Prvi poizkusi so se baje dobro posrečili.

* **Vojaški nabori.** Letošnji nabori novincev se začno najbrže v Avstriji in na Ogrskem že 1. marca; v Bosni in Hercegovini pa 1. aprila.

* **Vojaška taksa.** Opozarjamo, da se vsi tisti, ki niso služili vojake, postavno vezani do 31. januarja se zgledati pri županstvu in izpolniti tozadevne tiskovine. Kdor se ne priglasí do 31. januarja, zapade

denarni kazni in mora plačati vojaško takso. Torej pozor!

* **Liberalci za svoje časopisje.** Od več strani se nam poroča, da se liberalci, posebno liberalni učitelji in uradniki, zelo trudijo za razširjanje „Nar. Lista“, „Slov. Naroda“ in „Sloge“. Za „Narodni List“ krožijo posebne nabirane pole, namenjene za dobavo novih naročnikov. Liberalci vseh vrst so na delu za razširjenje svojih glasil. In celo nove liste ustanavljajo. V Kranju na Gorenjskem je začel s 1. januarjem izhajati nov liberalni tednik „Sava“. Dandanes vse stranke upoštevajo, da je le tista stranka moč na, ki ima zelo razvito in razširjeno časopisje. Traja na moč vsake stranke obstoji ravno v njenem časopisju. Zatorej pa pristaši Kmečke zveze, pomozite svojemu glasilu, „Slovenskemu Gospodaru“ do še večjega ugleda in razširjenja s tem, da skrbite, da bo vsaka hiša naročena nanj. Skrbite pa tudi, da bo dobival naš list iz vsakega kraja poročila o vseh znamenitejših dogodkih.

* **„Slogi“ v spominski knjigi.** Naznanite, koliko v graški in celjski Zvezi stoječih Reiffeisenovk shaja z lastnimi vlogami in koliko imajo kredita, ako želite še nadalje kaj razpravljalati o zadružništvu. Povemo vam namreč, da od članice ljubljanske Zadr. zveze na Štajerskem komaj ena petina rabi kredit, 4 petine članice ima mnogo odvisnega denarja. Poskrbeli vam bomo računsko zaključke, ko nam daste zgoraj omenjene podatke. Pavšalna sumničenja brez števil opustite, ker se zna to početje maščevati!

* **Duhovni dostojanstvenik** je baje pisal iz Maribora „Sloginemu“ uredniku pismo, ki ga je „Sloga“ tudi objavila. Posvoji vsebini je to pismo brezpomembno in je očitno tudi zgrešilo svoj naslov; zakaj naravnost otroče bi bilo, našemu časopisju in naši stranki, ki že več let vodi iz narodnih ozirrov najostrejši boj proti Nemcem v deželi, očitati pomanjkanje narodne zavesti. Ta očitek v polnem obsegu zadeva slovenske liberalce, ki se proti naši stranki in njenemu narodnemu boju družijo z Nemci in nemškutarji, zadeva liberalno slogaško in neslogaško časopisje, „N. List“, „Sloga“ itd. To pismo tudi ni bilo pisano v Mariboru, kar je že razvidno iz njegovega sklepa: „S kolegijskim pozdravom!“ V Mariboru namreč ni nobenega duhovnika, ki bi bil kolega ali tovariš liberalnemu uredniku. Pač pa to pismo močno diši po tistem „veleuglednem duhovnem dostojanstveniku“ ob Sotli ki ga je „Sloga“ v zadnji številki s čestitko imenovala za „duhovnega svetovaleca“.

* **Ostrejša sapa.** „Sloga“ prinaša ta-le dopis: „Slovenski Gospodar“ bo nehal! Ne pošiljajte naročnin! Zadnje 3 tedne je tako hudo poslal na „Sloga“ in na razne nečlove mu osebe, robantil in divjal, da so se pokazali na njem vsi znaki pasje stekline. Odpeljali so ga v Pasturjev zavod na Dunaju. Pa kakor je slišati, ni upanje, da bi ozdravel. Hin bo!“ — Na tako pisavo ne bomo odgovarjali, govori sama dovolj glasno.

* **Slovenska obstrukcija** v štajerskem deželnem zboru neizmerno bode v oči Nemcem in vsem neprijateljem našega ljudstva. Zakaj pa so začeli naši poslanci obstrukcijo? Ker je postajala nemška predrznost vedno večja. Hoteli so spraviti deželni šolski svet popolnoma v svoje roke, prepovedati rabo slov. jezika in nam prikrašati tudi gospodarske prispevke. Če hoče kdo izmed Slovencev hlapčevati Nemcem, je zelo žalostno. Toda večina naroda je nezadovoljna z nemško vlado v deželi in se veseli, da so to nevoljo njeni poslanci z obstrukcijo predstavili celemu svetu. Zavedni Slovenci pa bodo zavedno branili svojo narodno čast. Ravno sedaj je prišel čas, da stojimo trdno in se ne damo od nobene sile premagati.

* **Deželnozbornske volitve** se zadnji čas uspava v mnenje, da se na Štajerskem Slovincem prav dobro godi in da je obstrukcija popolnoma nepotrebna. To mnenje zastopajo med Nemci nemški listi, med Slovenci pa nemškutarski in liberalni. Kam to prizadevanje meri, je čisto jasno. V sedanjí dobi, ko vse govori, da je treba nasproti Slovincem in Hrvatom v državi pravičnejše nastopati, hoče nemško-slovenska liberalna zveza dokazati, da se štajerskim Slovincem prav dobro godi. Mi bi naj ostali na vsak način še nadalje hlapci Nemcev, katerim je treba le plačevati, ki pa nimajo nobenih pravic, da bi zahtevali pri razdeljevanju deželnega denarja tudi svoj delež. O ta zaslepljenost naših liberalnih Slovencev! Rajši gredo z Nemci, nego da bi z nami vred zahtevali pravice za svoj narod. Deželnozbornske volitve so res že potrebne, da bo ljudstvo povedalo liberalcem še enkrat svoje mnenje.

* **Soc. demokratje** lovijo kmečke delavce v svoje mreže. L. 1909 so ustanovili socialni demokratje v Nemčiji „Zvezo lesnih, poljedelskih in viničarskih delavcev“. Ta organizacija šteje sedaj že 511 podružnic s 17.239 člani, med katerimi je 6392 poljedelskih, 3730 lesnih in 5717 graščinskih delavcev ter 1400 viničarjev. Ta rdeča organizacija zelo napreduje. Leta 1909 je štela 4691, leta 1910 9534 in leta 1911 že 15 tisoč 696 članov. Organizirani delavci so vplačali v zvezino blagajno 167.846 mark, od katerih se je izplačalo za podpore bolnikom 17.617, za podpore brezdelnih poslov 4434 in za pravno varstvo, to je za socialno-demokratske advokate 10.208 mark. Vsa ostala svota je ostala v blagajni, oziroma se je porabila za razna plačila voditeljev te organizacije. Rdeči voditelji so zanesli tudi med kmečko delavstvo svoj pogubonosni evangelij. Enako se bo zgodilo tudi v naših krajih, ako naše kmečke delavce ne bomo organizirali. V bližini železnice, tovarni in cest se socialistični nauki že itak zelo širijo. Kakor hitro pa dobijo rdečkarji naše delavce na deželi v svoje kremplje, potem je zažan

kmečkemu stanu hud udarec ter bodo socialno-demoskrajši hujšali dražili posle in delavce proti kmetu ter jih hujšali k štrajku, k zahtevi po višjem plačilu in k begu z dežele v mesta in tovarne. Sveta dolžnost vsakega kmečkega prijatelja kakor tudi prijatelja naših poslov, dninarjev, viničarjev, lesnih in vseh drugih delavcev na deželi je, da se socialno-demoskrajška nevarnost odvrne ter se združijo vsi ti v organizacijo, ki hočejo vsemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu na deželi dobro. Slovenici že imamo hvala Bogu tako organizacijo in marsikdo je o njej že slišal. To je Jugoslovanska strokovna zveza, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Ta organizacija ustanavlja v posameznih krajih svoje podružnice (skupine); ima namen vzgajati svoje člane ter skrbeti za izboljšanje njihovih službenih in gospodarskih razmer na temelju krščansko-socialnih načel. — Če želijo v kakem kraju pojasniti o tej organizaciji, naj se obrnejo na Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani ali pa na naše uradništvo.

* **Gradec.** V soboto ob 8. uri zvečer dne 4. prosinca je zborovala v društvenih prostorih društva „Kres“ skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Na shodu sta govorila odposlanca J. S. Z. Miha Moškerc iz Ljubljane o pomenu Zveze, in Vinkoslav Zajc iz Skal o potrebi strokovne organizacije.

* **Tečaji za gojitev zelenjave.** Študentska kmetijska družba in vrtnarska družba sta sklenili, prirediti tečaj gojitve zelenjave in spomladi 3dnevne tečaje, na katerih bodo predavali razni strokovnjaki, pa tudi izkušene ženske moči, o pravilnem obdelovanju vrta in o umnem ravnanju z zelenjavo. Kraji, kjer se želijo taki tečaji, naj se oglasijo vsaj do 31. januarja. Pisma je nasloviti na c. kr. kmetijsko družbo v Gradcu, ki daje vsa potrebna pojasnila. V krajih blizu mest, letovišč in kopališč bi bilo zelo priporočljivo, da bi se naši ljudje še bolj poprijeli umne gojitve zelenjave, ki vrže v letnem času marsikateri gospodinjji posebno blizu prometnih krajev precej dohodkov.

* **Tržna poročila.** Na dunajskem tržišču je poskočila cena pšenici v soboto, dne 11. januarja, za 15 vin, pri rži za 10 vin, pri koruzi za 20 vin, pri ovsu pa celo za 20—30 vin. pri 100 kg. — Lastniki petrolejnih čistilnic hočejo zopet zvišati ceno petroleja. Za koliko bo znašalo zvišanje, se tovarnarji še niso zedinili. — Steklenice postanejo cenejše. Lisi namreč poročajo, da se je zadnje leto v avstrijskih livarnah izdelalo 160 milijonov steklenic. Radi tega velikega števila je ves promet zastal. Kartel stekleničarjev pa se je začel krhati. — Cena jabolkom je padla zadnje dni za 4—6 vin, pri kilogramu. Oni sadjerejci, ki so čakali s prodajo, imajo občutno škodo. Jabolka so sedaj tudi mnogo lažja kot jeseni.

* Čas pis za zgo ovino in na od-pisje IX. letnik (1912) ima naslednje vsebino. I. Rasprave: Kovačič Fr dr: Vitez Pesnič rji. Kdr. Fr dr: Oblega Sigea v a dobnem hrvaškem o isu. Dolene Me b d dr: Postanek in pom n astrukcij za hrva sodišča na Saje stem. Kranjskem in Koroškem. Pintar L: Vuz lin-srjet. Pintar L: Primet II. Mala izvestja. Kotal Fr dr: Koroške nar dopise őrteve. III. Teste jak AL: Sloveoski rob-toi patent cesarice Marije Terezije z dne 5. grudna 778 za 8 ajersko. St gen'ek Arg dr: Nov vir za zgodovino sk-kacev III. Kn iže-na poročila: Gruden Jos p dr: Zgodo ina slov. nar da II Dr Fr Kovačič Orner Max dr: Register d r ges hiebtelichen Aufätze der Carinthia (1891—1910). Dr Fr Kotnik K s Fr dr: Gr-diva a zg divino Sloveosce v sroinjem veku Tret a knjiga (1901 — 1100). M Lj-b-a IV D užtena poročila. V. N-krol-g: Murko žup dr: t Karel St ekelj. VI. Imenik društvenik v leta 1912. Redni ud e "Zg d" dobivajo "Časopis" brezplačno, cena za neude je letno 6 K.

* Za Dlj ško kuhinjo v Mariboru a d-rovali naslednji p n. dohot-iki in dohot-nice: dr Medved 10 K, Koser v Juršičih 2 K, klub akademikov v Celju kot pokrovitelj djaške kuhinje v Mariboru 100 K, Hegar Mrika 3 K, dr-Barle 20 K, Jucič, nadžup in dekan 10 K, L nart, nadžupnik 10 K, P ečern, župnik 10 K, Roškar, župnik 5 K, 8 raki, župnik 10 K, Repolusk, župnik 4 K, Zrak, župnik 10 K, Janž-kovič, župnik 2 K, Bratu-ek, župnik 5 K, Salamon, nadžupnik in dek n 10 K, Lah, župnik 4 K, Meuhert, župnik 2 K, Kolar žup. 5 K, Tjoksu, k-plan K, Vaelavik, župnik 5 K, Selb žu nik 20 K, Merkus, župnik 5 K, M Kuš, župnik 3 K, K tnik, župnik 5 K, Kocbek, župnik 5 K, G r dan, župnik 10 K, Kraje, župnik 2 K, Pl pelec, župnik 5 K, Šegula, župnik 3 K, Ogrizek, župnik, 4 K, župni urad Sv Trojica v Slov. zor. 2 K, Fier, župnik, 5 K, Zemljic, žu oik 5 K, Šket, župnik 10 K, Haupt man, župnik 5 K, G-mišek, žu nik 5 K, Zmazek župnik 10 K, Lom, župa k 1 K, Simončič vikar 5 K, Čede, župnik 5 K, dijaška veselica mariborskih gi nazivcev v Slov Batrici 195 K, posojilnica v Makolah 15 K, Rad-novič J., posest-ik v Kapelah, 2 vredi krom irja Vsem dobrotnikom in d br tni-am B g plati.

Mariborski okraj.

in Maribor. Sentienartski nemškutarji in slovenski interati so že delj časa gojili željo, da bi ško dovali na ta ali drug način vrlemu organizatorju č. g. Bosini, kaplanu pri Sv. Juriju v Slov. gor. Radi zadeve s sinom gasterajskega župana Koserja se je spravil ves slovenjegoriški nemškutarsko in slovenskoliberalni tabor na omenjenega gospoda. Vendar se nemškutarske naide niso uresničile. Pri končni obravnavi dne 14. t. m. je bil č. g. Bosina od okrožnega sodišča v Mariboru samo radi prekoračenja v silobranu obsojen le na denarno globo in polovico nastalih stroškov. G. Bosino je zagovarjal dr. Leskovar.

in Maribor. V baziliki Matere Milosti se je v ponedeljek, dne 13. t. m. poročil načelnik mariborskega Orla, brat Jakob Korez, z mladenko Nežiko Rampre. Poročal je nevestin brat. Gostje so zbrali za mariborskega Orla 10 K 10 vin. Mlademu paru: obilo sreče!

in Sv. Peter pri Mariboru. Če preti vojska, se pokličejo pod zastave mladeniči in mladi možje. Dne 11. januarja pa je bil odpoklican tudi vojak-veteran. Bog. Gospod vojskinih trum, je vzel ta dan k sebi po celi župniji dobro znanega Andreja Crnko, bivšega posestnika v Zimici, ki pa je zdaj prebival pri svojem sinu Janezu v Nebovi. Tam je tudi umrl po dolgotrajni bolezn, v kateri je bil večkrat spreviden. — Rajni je bil že star, pošten Sentpeterčan, goreč Krist-

jan in vnet Slovenec skoziškos. Ni manjkalo ranjkega nikdar pri službi božji, dokler je bil zdrav, manjkalo ga pa tudi ni pri nobeni pobožnosti, tridnevni in drugih cerkvenih prireditvah. Andrej Crnko je bil povsod in vsikdar zvraven. Rad je prihajal, dokler je bil še bolj krepek, tudi k zborovanjem Bralnega društva, bil je zraven pri vseh shodih ter se vestno udeleževal volitev kot edini zastopnik Kmečke zveze v veliki Zimici. Bil je Andrej zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“ čez 40 let in svojemu sinu Janezu je še kratko pred smrtjo naročil, naj vzame sedaj on njegov list in naj ga nikdar ne pusti. Kakor pa je storil tedaj ono dvoje za „vero in dom“, tako pa tudi ni pozabil še tretjega, za cesarja. V mladosti je bil četovodja pri 47. pešpolku. Kot tak je bil v bitki pri Kraljevem Gradcu in prišel zdrav domov. Pa svojih lepih vojaških let in dneva strašne bitke ni pozabil nikdar. In ta dan je praznoval svoja zadnja leta kaj lepo, tako, da mu menda v tem ni para. Vsako leto na dan bitke je naročil sveto mašo za žive in mrtve tovariše iz leta 1866 in med sveto mašo je bilo skupno sveto obhajilo. Tega so se udeležili tovariši iz leta 1866, in sicer pravi tovarši Andrejevi: Janez in Martin Cafuta, Anton Dreisbner in Ignac Golob, zraven tudi drugi veteranci, tako, da jih je bilo, ko se je preložila ta svečanost na prvo nedeljo v juliju, na ta namen 20—30 mož pri sv. obhajilu, v sredi med njimi pred oltarjem pa župan Lorber in prvi občinski svetovalec A. Zeleznik s Francem Wračkom, ki je korenjaški zastavonoša krasne jubilejne veteranske zastave. Da ostane ta svečanost, so sklenili ostali tovariši, da hočejo kakor dosedaj, tudi vnaprej nabirati vsako leto prostovoljne doneske med seboj. Da pa ne ostane slednji izmed njih brez svete maše, so že sedaj na Crnkovo prizadevanje v ta namen vložili svotico v tukajšn'o posojilnico. Tega moža so pokopali v lepem spremstvu z veteransko zastavo, ki je nosila črni pajčolan, dne 13. januarja t. l. Že 14 dni nismo videli solnca, ko smo pa pokopali našega Andreja, so se pretrgali za nekaj časa oblaki. Prejubo solnce, ki je svetilo žalostno nekdan na kolišču pri Kraljevem Gradcu, je mirno posialo in gledalo v grob moža, ki je vedel dati cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega, ter se ravnal celo življenje po slovenskem geslu, geslu naše Kmečke zveze: Vse za vero, dom, cesarja“. Lepše solnce pa ti naj sije v večnosti, Andrej!

in Kamnica. V Rošpahu je umrl dne 13. t. m. posestnik Janez Topler. Bil je še komaj eno leto samosvoji gospodar. Pogreb je bil večeraj k Sv. Urbanu. N. v m. p.!

in Kamnica. Dne 13. t. m. je bila poročena Julijana Lopič s tesarskim mojstrom I. Crnko. Bila je vzglédna Marijina družbenica in spretna govornica Dekliške zveze. Pri poroki so ji zapele dekleta v slovo lepo pesem. Bog daj, da bila v Kamnici vsa dekleta tako vrla!

in Gor. Sv. Kungota. Kot prvi mrlič v letošnjem letu je bila v petek, dne 3. januarja predpoldne tukaj pokopana Julijana Božnik, žena tukajšnjega mežnarja, ki je bila umrla na novega leta dan zvečer. V nedeljo, dne 12. t. m. po noči pa je umrla Jožeta Sabeder, omožena posestnica na Plintovu, in je bila v torek, dne 14. t. m. dopoldne pokopana. Sveti jima večna luč!

in Jarenina. Naša Dekliška zveza se je zopet prebudila. V nedeljo, dne 12. januarja je bila čitalniška soba polna naših vrlih mladenk. G. voditelj priporočal navzočim zlasti 3 lastnosti, ki bi naj krasile vsako članico: medsebojno prijateljstvo, hrepenenje po izobrazbi in pošteno veselje. Izvoli se novi odbor: Antonija Ul, predsednica; Terezija Donko, podpredsednica; Marija Pavalec, tajnica; Marija Kosedler, knjižničarka; Julijana Weingerl, blagajničarka. Pri prihodnjih sestankih nastopi vsakokrat ena ali več mladenk z govorom ali deklamacijo. Ob sklepu so zapele navzoče več narodnih pesmi. Torej prebudili smo se in gledamo tudi, sedaj pa — na delo!

in Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 16. dec. p. l. je pri podiranju drevja ponesrečil Jakob Celi, posestnik v Zg. Žerjavcih. Na travniku Marije Zvajkar je podiral drevje, pa je padlo drevo nanj. Bil je takoj mrtev. Zapuščena žena in 4 mladoletne otroke. Rajni je bil nad 25 let naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Svetila mu večna luč!

in Sv. Anton v Slov. gor. Ker že dolgo ni bilo nič slišati iz naših antonjevskih bregov, imamo tako marsikaj na srcu, kar bi radi oznanili svetu. Pa mnogo naj ostane doma; sedaj v začetku leta hočemo le izraziti veselje nad živahnim gibanjem v naši župniji. Najbolj nas veseli in zavlina sedaj naša mladina. Občudovati moramo naše mladeniče in dekleta, če vidimo, kako so poživilo naše Katoliško izobraževalno društvo. V Mladeniški in Dekliški zvezi, ki sta odseka Bralnega društva, se dela sedaj na vse strani. Naši mladi se izobrazujejo na duši in na telesu: gospodarstvo in gospodinjstvo, narodna in verska zavest, vse to sedaj v veliki meri vzbujajo zanimanje po celi fari. Veliko korist so prinesli našim mladeničem in dekletom Slomšekovi shodi v preteklem letu. Okoli 60 mladeničev je zastopalo našo župnijo na velikem Slomškovem shodu mladeničev pri Sv. Trojici. In videti bi bila morala naša dekleta, ko so v velikem številu v vrsti — bilo jih je nad 100 — pele, kakor vojaki skozi šentlenarški trg in šle na Slomškov slavnost pri Sv. Lenartu. To so jih — lahko rečemo — s strahom gledali lenarški „purgarji“. Vsakdo spozna, da je le s tem plemenitim mladinskim gibanjem mogoče odpraviti tiste razvade od naše mladine, katere so jih sosedaj stavile pri sosedih v slabo luč. Ponosni smo na to, da smo dobili letos v naši župniji 20 novih pla-

čujočih naročnikov „Slov. Gospodarja“. Vse se trga tudi za „Naš Dom“, knjižnica je vedno napolnjena. To je pač znamenje, da hrepeni vse po plemeniti zabavi za svoje srce in duha. Vzbudili so se pa seveda tudi naši sovražniki, kateri hočejo nasprotovati našemu delu. Pa ne bo slo, ker je naš namen plemeniti, ki mora primesti v farno blagoslov in napredek.

in Sv. Lovrenc nad Mariborom. Tukaj je bilo prodanih 100 srečk Slovenske Straže, med njimi dva dobitka. Enega, lepo uro v vrednosti 50 K, je zadela neka gospa-tržanka, drugega 5kronskega pa neka zasebnica-delavka. Prihodnjič kupimo vse srečke Slov. Straže. — Lesna trgovina dobro prospera. Kmetje, dobro se držimo! Les je zlato!

in Studence pri Poljčanah. V preteklem letu 1912 je bilo v naši župniji rojenih 22, umrlo pa jih je 26. Poročenih je bilo 7 parov. Sv. obhajil je bilo razdeljenih 24.892, za 938 več kot v prejšnjem letu. — Res, prijetno zimo imamo sedaj, da se že v tem času zapazijo trobentice in druge cvetlice. Kakšno bo li na spomlad?

in Slovensko gledališče v Narodnem domu v Mariboru. V nedeljo d e 19. januarja 1913 se i, ra burka „Vražji Rodi“ Začetek točno ob pol 8 uri zvečer.

in Hec. Igra „Vašk skopuh“ se bo v nedeljo, 19. t. m. ob 7. uri z večr ponovila. Prid te

in Sv. Anton v Slov. gor. Vjaško veteransko društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 19. januarja veselico in saljivo t mholo v prostorih g R-ja Svizala bode slo eča Kocmutova godba. Začetek ob 4. uri p. l. dne.

in Sv. Ana v Slov. gor. Pri g. Kramb rgerju priredi bra'no društvo (Dekliška zveza) v nedeljo, dne 19. prosinca po večerni sab ves-lico z gro „Kukavi-a modra ptica“ ali „Boj za doto“. Vstopnina je skromn-: sedež 40 vin. Med igro in posameznim t-čkami vspreda bod s irali ba d šk tamboraši. Ker se bo spregov il, tud neka o name avan šilferjski šoli, se še prav posebno kmetje iz Ščavniške doline in Rožengrunda aljudno vabijo.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Z veseljem so mi pripovedovali razni posestniki iz župnije Sv. Marko nižje Ptuj, posebno oddaljeni, da namerava tamošnja posojilnica zidati družbeno hišo, za katero je tudi občina odstopila potrebno parcelo. Pa od nam dobro znanega krčmarja, pri čegar imenu bi se marsikateri spomnil na našo ptujsko posojilnico, nahujskani, so nekateri posestniki vložili pri okrajnem ptujskem odboru priziv, ki je vsled tega dovoljenje za zidanje odklonil. Seveda s tem še ni povedana zadnja beseda. Krčmarju pa bi svetovan, naj pozida sam eno hišo, v kateri naj naseli vse tiste razumnike, kateri se dajo od njega še zdaj voditi za nos.

p Sv. Barbara v Haložah. Dne 12. januarja smo imeli občni zbor našega Slov. kat. izotr. društva, kateri je uspel nepričakovano izvrstno. V svoji sredini smo imeli preč. g. dr. Hohnjeca in g. državnega poslanca Mihaela Brenčiča. V pričetku občenega zbora je zapel društveni moški zbor pod vodstvom gosp. organista Hladnikov „Večer“; nato je dosedanji predsednik g. kaplan Iv. Baznik pozdravil zborovalce in oba g. govornika ter podal besedo g. dr. Hohnjecu. Dr. Hohnjec je v prekrasnem govoru navajal mladeniče k poštenemu in treznemu življenju. Dokazal je na podlagi par dogodb, kaj napravi staba knjiga in slab časnik iz človeka; nasprotno pa, koliko koristi dober časnik in dobra knjiga. Njegovemu krásnemu govoru je sledilo burno odobravanje mnogostevilnih zborovalcev. Prebralo se je čez 5000 časnikov in okrog 2000 knjig. Od vseh stroškov ima društvo še 19 K 83 vin. prebitka. Govoril je nato g. poslanec Brenčič, kateri v poljudnih besedah poda krásne nauke gospodarjem in mladini. Tudi njemu so zborovalci viliarno pritrjevali. Novi odbor se je sledeče sestavil: Anton Arbeiter, predsednik; č. g. Ivan Vogrin, podpredsednik; Gavez Anton, blagajnik; Emeršič Fr., knjižničar; č. g. Ivan Baznik, Brodnjak Jožef, Voglar Fr., odborniki; Anton Reichler in Jurij Belšak, računška pregledovalca. Sledila je ustanovitev Mladeniške zveze, h kateri je pristopilo takoj 38 fantov. V odboru so: Ant. Jurgee, predsednik; Andrej Koležnik, podpredsednik; Milošič Anton, blagajnik; Fr. Zagožen, tajnik; Zuran Iv., Emeršič Fr., knjižničarja; g. Baznik Iv., Zavez Fr., Jurgee Iv. st., Jurgee Iv. ml., in Belšak Anton, odborniki.

p Vurberg. Dne 6. januarja t. l. je imelo naše Gospodarsko izobraževalno društvo svoj letni občni zbor. Društvena soba je bila nabito polna občinstva. G. predsednik Jakob Felicjan je otvoril zborovanje z lepim nagovorom ter je pozdravil vse navzoče, zlasti g. državnega poslanca Brenčiča. Društvo je imelo preteklo leto okrog 70 udov. Mladeniška in Dekliška zveza sta bili za-se organizirani. Knjig se je prečitalo 1314, novih knjig se je kupilo 21, na novo vezanih je bilo 13. Vseh knjig ima društvo sedaj 455. Predavanj in govorov je bilo 16 in 2 igri. Dohodkov je imelo društvo 136 kron in 109 kron stroškov. Gospod poslanec Brenčič kot zastopnik Krščansko-socialne zveze, je imel prav lep govor, v katerem je vabil vse navzoče, da v obilem številu pristopijo k društvu. Kazal je na pogubni vpliv ničvrednih listov, priporočal je zlasti liste gospodarske vsebine ter pristop h kmetijski podružnici za ptujsko okolico. Za kar mu pa moramo biti še posebno hvaležni, je to, da je hudo šibal pijančevanje ter kazal na pogubne posledice nesrečnega šnopsa, ki žene ljudstvo duševno in telesno v propast. S prisrčno zahvalo g. poslanec je zaključil predsednik mnogoštevilno obiskano zborovanje. Zdaj pa na novo delo! Vrle mladenke in vi, ljubi fantje, oklenite se letos še bolj svoje krepko delujoče Mladeniške in Dekliške zveze. Zveza naj vam bo šola tiste omike, ki dela človeku mirno vest in veselo srce.

